

ВИХІД ЗА МЕЖІ ВИЗНАЧЕНОЇ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ САНКЦІЇ ЧИ АЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ САНКЦІЙ

ЛИХОВА Софія Яківна доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та процесу Юридичного факультету, Національний авіаційний університет

<https://orcid.org/0000-0003-4755-7474>

РАСТОРГУЄВ Олександр Валерійович аспірант, старший викладач кафедри кримінального права та процесу Юридичного факультету, Національний авіаційний університет

<https://orcid.org/0009-0003-9607-6869>

УДК 342.95

DOI 10.32782/LAW.UA.2023.4.7

Визначення та окреслення недосконалості Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) є надзвичайно актуальною та важливою проблемою на сьогодні. Особливу увагу привертають питання належних умов реалізації і порядку накладення адміністративно-правових санкцій на теоретичному та практичному рівнях. На законодавчому рівні потрібно вирішувати питання впорядкування механізму застосування таких санкцій.

Метою статті є аналіз та дослідження цього питання, а також можливість удосконалити прогалини законодавства, зокрема, шляхом дослідження можливості призначення меншого адміністративного стягнення.

Застосування адміністративного стягнення використовується для виховання правопорушника в частині дотримання законів України, поваги до правил співжиття в суспільстві, запобігання вчиненню нових правопорушень, покарання та виправлення правопорушника, а також відшкодування збитків.

Автори вбачають необхідність внесення змін до відповідних статей КУпАП з наступним приведенням судової практики до однакового підходу, що буде стимулом до подальшого розвитку та оптимізації правозастосування. Методологічну основу дослідження склали узагальнюючий, порівняльний та дедуктивні методи, за допомогою яких автори змістовно обґрунтовують наявні протиріччя між нормами КУпАП,

Конституції України та прецедентними рішеннями Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), які є складовою законодавства України.

Тому в результаті автори пропонують осмислити недосконалість чинних норм КУпАП. Ставиться на обговорення теза про доцільність уточнення норм КУпАП та приведення їх у відповідність до закріплених засад та правил адміністративного судочинства або взагалі концептуальна заміна новим Кодексом. Вдосконалення нормативної основи функціонування вітчизняної системи адміністративних стягнень буде сприяти загальному збільшенню її дієвості. Реформування адміністративного права та законодавства потребує виявлення всіх недоліків чинного законодавства з метою якісного впровадження нових адміністративно-правових норм.

Ключові слова: санкція, адміністративне стягнення, правила накладення адміністративного стягнення, вихід за межі визначеної санкції (адміністративного стягнення), альтернативна санкція (адміністративне стягнення).

Постановка проблеми

Неактуальність та недосконалість КУпАП, неспівмірність визначених розмірів санкцій меті адміністративного стягнення в порівнянні із розмірами санкцій за кримінальні правопорушення є наслідком порушення основних засад адміністративно-

го судочинства та порушення прав осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Окреслене питання має суто практичне застосування. Наукових робіт з цього питання в галузі адміністративного права, на які можна було опиратись у цьому дослідженні, автори не виявили. Разом із тим, наявні роботи окремих авторів за цим напрямком, які фрагментарно розглядали дане питання. Тому, з метою недопущення значної теоретизації, автори не зверталися до теоретичних робіт науковців у галузі адміністративного, а так само і в галузі кримінального права та процесу, а брали за основу виключно судову практику із посиланням на відповідні норми нормативно-правових актів.

Метою статті є дослідження можливості призначення меншого адміністративного стягнення, ніж те, яке визначене санкцією статті КУпАП. Таке дослідження проводиться від аналізу поняття верховенства права, мети адміністративного стягнення до порівняння із Кримінальним кодексом України (далі – КК України). При цьому за основу береться судова практика притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності, а також практика ЄСПЛ.

Узагальнюючий, порівняльний та дедуктивний методи та предмет порівняння вибрані не випадково, оскільки можливість виходу за межі встановленої в нормі закону санкції при її застосуванні саме в кримінальному праві досліджені більш змістовно, ніж в адміністративному. При цьому, як покаже проведений аналіз норм КУпАП, останні не відповідають ані духу часу, ані духу закону.

Виклад основного матеріалу

Чинний КУпАП [1] прийнятий у далекому 1984 році. З часу набрання ним законної сили, до нього було внесено значну кількість змін, поправок та доповнень, причиною яких, на глибоке переконання авторів, були актуальні тенденції відповідного історичного періоду – від економічних та соціальних, до

політичних. Але це питання не є предметом дослідження цієї статті, тому ми не будемо на ньому детально акцентувати свою увагу.

Ст. 33 КУпАП визначає, що стягнення за адміністративні правопорушення накладається в межах, установлених цим Кодексом та іншими законами України. Ч. 2 вказаної статті, виходячи з її конструкції, визначає виключний перелік відомостей, даних та обставин, які можуть бути враховані при накладенні стягнення, а також виключення для певних категорій адміністративних правопорушень.

При цьому, у КУпАП відсутня стаття, яка б передбачала можливість призначення більш м'якого стягнення, ніж передбачене законом. Так само, деякі статті Кодексу не передбачають альтернативності стягнення. Відповідно, у разі притягнення особи до адміністративної відповідальності в ситуації беззаперечної доведеності складу адміністративного правопорушення за такими статтями при накладенні стягнення нівелюється можливість врахування характеру вчиненого правопорушення, особи порушника, ступеня його вини, його майнового стану та обставин, які пом'якшують і обтяжують відповідальність.

Наведена колізія між нормами КУпАП порушує принцип верховенства права та права на справедливий суд, які закріплені у статті 8 Конституції України [2] та у статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) [3] (далі – Європейська конвенція з прав людини).

Доволі змістовне визначення поняття верховенства права наводить Конституційний суд України у своєму Рішенні від 02.11.2004 року по справі № 15-рп/2004: *«Верховенство права – це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо. Одним із проявів верховенства права є те, що право не обмежується лише законодавством як однією з його форм, а включає й інші соціальні регулятори, зокрема норми моралі, традиції, звичай тощо, які легітимовані суспільством і зумовлені історично досягнутим культурним рівнем*

суспільства. Усі ці елементи права об'єднуються якістю, що відповідає ідеології справедливості, ідеї права, яка значною мірою дістала відображення в Конституції України. Таке розуміння права не дає підстав для його ототожнення із законом, який іноді може бути й несправедливим, у тому числі обмежувати свободу та рівність особи. Справедливість – одна з основних засад права, є вищою у визначенні його як регулятора суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права. Зазвичай справедливість розглядають як властивість права, виражену, зокрема, в рівному юридичному масштабі поведінки й у пропорційності юридичної відповідальності вчиненому правопорушенню» [4].

Аналізуючи наведене визначення поняття верховенства права та порівнюючи його із принципами справедливості, домірності та індивідуалізації покарання, автори вважають, що це вкотре дає підстави вважати обґрунтованим твердження про порушення нормами КУпАП принципу верховенства права з огляду на такі положення.

Так, стаття 9 КУпАП визначає, що адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

У силу наведеної законодавцем дефініції розмежування кримінальної та адміністративної відповідальності справедливим буде твердження, що санкція за адміністративне правопорушення не може бути такою самою або більшою за санкцію, що передбачена за вчинення кримінального правопорушення.

Враховуючи наведене, вважаємо справедливим та обґрунтованим, що ЄСПЛ неодноразово у своїх рішеннях, через критерії мети та тяжкості наслідків, визначав деякі адміністративні правопорушення за природою кримінального правопорушення, оскільки передбачені нормами КУпАП санкції містили саме елемент покарання та були достатньо суворими (Рішення ЄСПЛ у справі «Енгель (Engel) та інші проти Нідерландів» від 08.06.1976 року [5]). В іншому рішенні ЄСПЛ зазначив, що адміністративні правопорушення, за які може бути накладене стягнення у виді штрафу чи обмеження у користуванні водійськими правами, підпадають під визна-

чення «кримінального обвинувачення» (Рішення у справі «Шмауцер (Schmautzer) проти Австрії» від 23.10.1995 року [6]). З позиції ЄСПЛ позбавлення права керування транспортним засобом є кримінально-правовою санкцією, оскільки «право керувати автомобілем є дуже корисним у щоденному житті і для здійснення діяльності» (Рішення у справі «Маліге проти Франції» від 23 вересня 1998 року) [7].

У сукупності все вище викладене за відсутності можливості виходу за межі санкції позбавляє КУпАП, як закону, необхідної гнучкості.

Як уже було вказано, КУпАП був прийнятий 07.12.1984 р. На момент прийняття останній не передбачав таких великих штрафів як сьогодні. Зокрема, для прикладу, чинна редакція ст. 130 КУпАП встановлює розмір штрафу, що є не тільки набагато більшим за ті стягнення, які були передбачені КУпАП раніше, але й значно перевищує мінімальний розмір штрафу, який сьогодні може бути призначений за вчинення кримінального правопорушення.

Тому не дивно, що ЄСПЛ, надаючи автономного значення поняттям, що застосовуються в Європейській конвенції з прав людини, часто розцінює такі справи про адміністративні правопорушення саме як «кримінальні» в розумінні норм тієї ж Конвенції.

У той час як КУпАП, здавалося б, повинен встановлювати відповідальність за менш тяжкі правопорушення, ніж кримінальні, у реальності він передбачає за вчинення деяких адміністративних правопорушень набагато суворіші стягнення, ніж встановлені КК України [8] покарання за вчинення нетяжких злочинів.

При цьому КК України, на відміну від КУпАП України, містить норму, згідно з якою за наявності кількох обставин, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, з урахуванням особи винного суд, умотивувавши своє рішення, може, крім випадків засудження за корупційне або пов'язане із корупцією кримінальне правопорушення та за деякі інші визначені кримінальні правопорушення, призначити основне покарання нижче від нижчої межі, встановленої в санкції статті (санкції части-

ни статті) Особливої частини КК України, або перейти до іншого, більш м'якого виду основного покарання, не зазначеного в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини КК України за цей злочин (ст. 69 КК України).

Наведене вказує на невідповідність Конституції України положень ч. 1 ст. 33 КУпАП України в частині неможливості накладення більш м'якого адміністративного стягнення, ніж передбачене законом, оскільки особи, які притягуються до адміністративної відповідальності, знаходяться в явно невігідній правовій ситуації в порівнянні з тими, хто вчинив більш тяжке правопорушення – кримінальне правопорушення.

Отже, враховуючи вище викладене, вважаємо, що для досягнення визначеної в ст. 23 КУпАП мети адміністративного стягнення (*«виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у душі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами»*) з урахуванням характеру вчиненого правопорушення, статусу особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є всі підстави для внесення відповідних змін до КУпАП.

Водночас, правозастосовна судова практика в деяких випадках нехтує вимогами КУпАП та намагається керуватись принципами верховенства права, оскільки відповідно до статті 129 Конституції України суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права.

Для прикладу варто навести такі судові рішення:

- Постанова від 05.04.2017 року у справі № 423/369/17, винесена суддею Попаснянського районного суду Луганської області [9],

- Постанова від 01.04.2022 року у справі № 274/1245/22, винесена суддею Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області [10],

- Постанова від 11.10.2022 року у справі № 180/926/22, винесена суддею Марганецького районного суду Дніпропетровської області [11],

- Постанова від 06.12.2022 року у справі № 180/1333/22, винесена суддею Марганець-

кого районного суду Дніпропетровської області [12],

- Постанова від 17.01.2023 року у справі № 352/1972/23, винесена суддею Тисменицького районного суду Івано-Франківської області [13],

- Постанова від 01.03.2023 року у справі № 949/39/22, винесена суддею Дубровицького районного суду Рівненської області [14].

У наведених судових рішеннях судами було застосовано принцип верховенства права, індивідуалізацію та достатність покарання при накладенні адміністративного стягнення. Однак, індивідуальний підхід не є повноцінним, оскільки застосовується, виходячи із сьогоденних реалій України, виключно до військовослужбовців та лише у випадку вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 130 КУпАП. Навіть при особистій благій ініціативі суддів верховенство права та справедливість є вкрай сумнівною...

Лише в одному наведеному судовому рішенні суд застосував такий підхід при накладенні адміністративного стягнення за вчинене правопорушення, передбачене ст. 164 КУпАП.

Ст. 8 Конституції України визначає, що норми Основного Закону є нормами прямої дії та мають найвищу юридичну силу. Відповідно, у разі прийняття судових рішень, які фактично виходять за межі закону та які є «нормотворчими», такі рішення мають бути змістовно та досконало обґрунтовані з урахуванням існуючої ієрархії норм права [15].

Однак, питання, чи може суд перебирати на себе нормотворчу функцію при наявній в Україні романо-германській, а не англо-саксонській правовій системі, не є предметом цієї статті. Тому це питання залишається відкритим до обговорення та дослідження.

Зважаючи на виявлені недоліки, автори безспірно вважають, що є нагальна необхідність у внесенні пропонованих змін до відповідних статей КУпАП, а саме:

1. Статтю 23 КУпАП викласти в новій редакції: «Адміністративне стягнення є мірою відповідальності, що застосовується від імені держави за рішенням органу (посадової особи), уповноваженого розглядати відповідну справу про адміністративне правопо-

рушення, до особи, визнаної винною у вчиненні адміністративного правопорушення, яке набрала законної сили, і застосовується з метою запобігання вчиненню нових правопорушень як самим порушником, так і іншими особами.».

2. Статтю 33 КУпАП «Загальні правила накладення стягнення за адміністративне правопорушення», а саме частину другу статті викласти у наступній редакції: «За наявності кількох обставин, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, з урахуванням особи, що вчинила адміністративне правопорушення, суд, умотивувавши своє рішення, може призначити стягнення, нижче від найнижчої межі, встановленої в санкції статті (санкції частини статті) цього Кодексу, або перейти до іншого, більш м'якого виду санкції, не зазначеного в санкції статті (санкції частини статті) цього Кодексу за таке адміністративне правопорушення. Умови цієї статті не застосовуються до накладення стягнення за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, безпеки на автомобільному транспорті, зафіксовані за допомогою засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі в автоматичному режимі, справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 132² цього Кодексу, та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису). Особливості накладення стягнення при розгляді справ без участі особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, безпеки на автомобільному транспорті та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються ст.-ст. 279¹-279⁸ цього Кодексу».

Висновки

Запропоновані зміни усунуть недосконалість порядку накладення стягнення за вчинені адміністративні правопорушення, сприятимуть формуванню однозначної судової

практики, яка, у свою чергу, забезпечуватиме належне дотримання основних прав та основоположних свобод, закріплених у Конституції України та Європейської конвенції з прав людини. Також запропоновані зміни усунуть проблеми щодо можливості виходу за межі санкції при накладенні адміністративного стягнення, що сприятиме індивідуалізації адміністративної відповідальності через призму верховенства права та справедливості.

Водночас слід розуміти, що запропоновані зміни об'єктивно є тимчасовими, оскільки сам Кодекс України про адміністративні правопорушення потребує кардинального оновлення та затвердження повноцінно в новій редакції.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення в редакції від 08.08.2021 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> та <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>

2. Конституція України в редакції від 01.01.2020 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Конвенція про захист прав та основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини) [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

4. Рішення Конституційного суду України за № 15-рп/2004 від 02.11.2004 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-04#Text>

5. Рішення ЄСПЛ у справі «Енгель (Engel) и другие против Нидерландов» від 08.06.1976 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://precedent.in.ua/2016/04/08/engel-engel-y-drugye-protiv-nyderlandov/>

6. Рішення ЄСПЛ у справі «Шмауцер (Schmautzer) проти Австрії» від 23.10.1995 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22item-id%22:%5B%22001-57945%22%5D%7D>

7. Рішення ЄСПЛ у справі «Маліге проти Франції» від 23.09.1998 року

[Електронний ресурс]. – режим доступу: [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22itemid%22:\[%22001-58236%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22itemid%22:[%22001-58236%22]})

8. Кримінальний кодекс України в редакції від 08.08.2021 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

9. Постанова Попаснянського районного суду Луганської області у справі № 423/369/17 від 05.04.2017 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/65910303>

10. Постанова Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області у справі № 274/1245/22 від 01.04.2022 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103889338>

11. Постанова Марганецького районного суду Дніпропетровської області у справі № 180/926/22 від 11.10.2022 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106678309>

12. Постанова Марганецького районного суду Дніпропетровської області у справі № 180/1333/22 від 06.12.2022 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107685446>

13. Постанова Тисменицького районного суду Івано-Франківської області у справі № 352/1972/23 від 17.01.2023 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113439999>

14. Постанова Дубровицького районного суду Рівненської області у справі № 949/39/22 від 01.03.2023 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102597417>

15. Публікація «Чи може суд накласти адміністративне стягнення нижче нижчої межі, якщо цього вимагає справедливість?», Судово-юридична газета, 18.04.2017 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://sud.ua/ru/news/blog/102971-chi-mozhe-syd-naklasti-admnstrativne-styagnennya-nizhche-nizhcho-mezh-yakshho-tsogo-vimaga-spravedlivst>

References

1. The Code of Ukraine on Administrative Offenses as amended on August 8, 2021 [Electronic resource]. – access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

and <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>

2. The Constitution of Ukraine as amended from January 1, 2020 [Electronic resource]. – access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Convention on the Protection of Rights and Fundamental Freedoms (European Convention on Human Rights) [Electronic resource]. – access mode: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

4. Decision of the Constitutional Court of Ukraine No. 15-рп/2004 dated November 2, 2004 [Electronic resource]. – access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-04#Text>

5. Decision of the ECtHR in the case “Engel and others against the Netherlands” dated June 8, 1976 [Electronic resource]. – access mode: <https://precedent.in.ua/2016/04/08/engel-engel-y-drugye-protyv-nyderlandov/>

6. Decision of the ECtHR in the case “Schmautzer (Schmautzer) v. Austria” dated October 23, 1995 [Electronic resource]. – access mode: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-57945%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-57945%22]})

7. Decision of the ECtHR in the case “Maligie v. France” dated September 23, 1998 [Electronic resource]. – access mode: [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22itemid%22:\[%22001-58236%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22itemid%22:[%22001-58236%22]})

8. The Criminal Code of Ukraine as amended on August 8, 2021 [Electronic resource]. – access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

9. Ruling of the Popasnyan district court of the Luhansk region in case No. 423/369/17 of April 5, 2017 [Electronic resource]. – access mode: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/65910303>

10. Resolution of the Berdychiv city-district court of the Zhytomyr region in case No. 274/1245/22 of April 1, 2022 [Electronic resource]. – access mode: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103889338>

11. Resolution of the Marganets District Court of the Dnipropetrovsk Region in case No. 180/926/22 of October 11, 2022 [Electronic resource]. – access mode: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106678309>

12. Resolution of the Marganets District Court of the Dnipropetrovsk Region in case No.

180/1333/22 of December 6, 2022 [Electronic resource]. – access mode: <https://reestr.court.gov.ua/Review/107685446>

13. Resolution of the Tysmenytsky District Court of the Ivano-Frankivsk Region in case No. 352/1972/23 dated January 17, 2023 [Electronic resource]. – access mode: <https://reestr.court.gov.ua/Review/113439999>

14. Ruling of the Dubrovtskyi District Court of the Rivne Region in case No. 949/39/22 dated March 1, 2023 [Electronic resource]. – access mode: <https://reestr.court.gov.ua/Review/102597417>

15. Publication “Can the court impose an administrative fine below the lower limit if justice requires it?”, *Sudovo-yuridychna gazeta*, 04/18/2017 [Electronic resource]. – access mode: <https://sud.ua/ru/news/blog/102971-chimozhe-syd-naklasti-admnstrativne-styagnennya-nizhche-nizhcho-mezh-yakshho-tsogovimaga-spravedlivst>

Lykhova Sofiya Yakivna,

*Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Criminal Law and Procedure, Faculty of Law, National Aviation University, 1 Lubomyr Huzar Avenue, Kyiv, 03058, phone: (067)4469485
e-mail: sofiia.lykhova@npu.nau.edu.ua,
<https://orcid.org/0000-0003-4755-7474>*

Rastorguiev Oleksandr Valeriyovych,

*postgraduate, senior lecturer at the Department of Criminal Law and Procedure, Faculty of Law, National Aviation University, 1 Lubomyr Huzar Avenue, Kyiv, 03058, phone: (098)0480448,
e-mail: avrros@gmail.com,
<https://orcid.org/0009-0003-9607-6869>*

GOING OUTSIDE THE BOUNDARIES DEFINED BY THE CODE OF UKRAINE ON ADMINISTRATIVE OFFENSES SANCTIONS OR ALTERNATIVES

Determining and delineating the imperfections of the Code of Ukraine on Administrative Offenses (hereinafter referred to as the Code of Administrative Offenses) is an extremely relevant and important problem today. Special attention is drawn to the issue of proper implementation conditions and the procedure for imposing administrative and legal sanctions at the theoretical and practical levels. At the leg-

islative level, it is necessary to resolve the issue of streamlining the mechanism of application of such sanctions.

The aim of the article is the analysis and research of this issue, as well as the opportunity to improve the gaps in the legislation, in particular, by researching the possibility of imposing a smaller administrative penalty. The application of administrative punishment is used to educate the offender in terms of compliance with the laws of Ukraine, respect for the rules of coexistence in society, prevention of committing new offenses, punishment and correction of the offender, as well as compensation for damages.

The authors see the need to make changes to the relevant articles of the Code of Administrative Offenses, followed by bringing judicial practice to an unambiguous approach, which will be an incentive for further development and unequivocal law enforcement. The methodological basis of the research was generalizing, comparative and deductive methods, with the help of which the authors meaningfully substantiate the existing contradictions between the provisions of the Code of Criminal Procedure, the Constitution of Ukraine and the precedent decisions of the European Court of Human Rights (hereinafter as the ECtHR), which are part of the legislation of Ukraine.

So as a result the authors propose to consider the imperfection of the current norms of the Code of Administrative Offenses. The thesis about the expediency of clarifying the norms of the Code of Administrative Offenses and bringing them into line with the established principles and rules of administrative proceedings or, in general, conceptual replacement by the new Code, is put into discussion. Improving the regulatory basis of the functioning of the domestic system of administrative fines will contribute to the overall increase in its effectiveness. The reform of administrative law and legislation requires the identification of all the shortcomings of the current legislation in order to qualitatively introduce new administrative and legal norms.

Keywords: sanction, administrative penalty, rules for imposing an administrative penalty, going beyond the defined sanction (administrative penalty), alternative sanction (administrative penalty).